

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

(Egyes száma ára 10 kr.)

Kiadó-tulajdonosok: Lukács Ödön és Vitéz Mihály.

Előfizetési árak:

Egyes évre ..... 4 Ft.
Fél évre ..... 2 Ft.
Negyed évre ..... 1 Ft.

Szerkesztői iroda és kiadói hivatal
hová a lap azonnali részleteinek küldemények, úgy adatai a hirdetések a minden megrendeléshez tartozó
a helybeli ref. lelkésznek.

Bérmegyei levelek csak ismeret-
ből fogadjanak el.
A kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetési árak:

Minden példánytöltésért egy előfizetési, mint hirdetési díjak.
Vitéz Mihály praetorokhoz
Könyvesi Irodákhoz tartoznak.

Hirdetési díjak:

Minden 4 hasábos poszt-sor egyezési hirdetésért 2 kr., előfizetésért 4 kr.

Továbbalmondások tölthetők beállítás, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kiutaztatás 30 kr.

A nyilatkozás minden három hasábos számonként 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20% nyit kedvezményben részesülnek.

Árnyak, sugarak.

Korunk haladásáról igen sokat beszélnek az emberek!

Meg kell vallanunk, hogy gőzerővel haladunk!

Napjainkban oly gyors a forgalom, a hullám az élet nagy tengerén oly gyorsan süllyed és emelkedik, hogy a remény és félelem mintegy egymásba folynak át, azért se félünk, se reménylünk, csak folytonos zsurlódásban, egymás érdekeiben meg-megbotolva, a tilalomfákat összedöntögetve, az „enyim“ és „tied“ korlátait különféle ujkori találmányokkal magunk előtt kitépve, találgatgatva. — haladunk... haladunk! — A gyors előhaladásban még érezni sem érünk reá!... Bizzuk azokat is gyakran másokra, leg-több esetben azokra, kik a világ gyors haladásának diadal kocsijába vannak befogva, s viselik a kemény ígát.

S ki tagadhatná meg korunk gyors haladását? Csupa szív, csupa humanizmus az ember!

„A bűnös, a tolvaj, a ragadozó ember!“ „Binjünk velők emberi módon!“ — És ime az az előtti szük, sötét, penészes börtönök, lakható, kényelmes szobákká alakítottak, jó koszt, tisztességes ételnek, hetenkint felülvizsgálva szolgáltatnak ki a szegény fegyenczeknek. — Nincs többé sanyargatás, kínzás, testi fenyegetés!

De fordítsunk csak egyet a képen! Tekintsük meg a fény mellett az árnyakat is.

Sokat költünk a börtönökre, ezt követeli a civilizáció. És azok nincsenek is titresen! — Miért?

Néztek meg csak ti, kik kényelmes házban lakotok, azon nyomort, mely a népet környezi!

Néztek meg nagy urak, milliomos uradalmaiban a munka népének telepeit!

Különb az egész berendezés méltó a megfigyelésre!

Gyönyörű rendben láthatjuk a különböző gazdasági épületeket! Itt nagy csűrök, amott szilárd anyagból épült ólak az igavonó barmok számára, pompás, egészséges istállók a drága, nagybecsű lovaknak! Még a sertések aklaí is szépen kiemelkedve, kimeszelve! De hol

vannak az emberek? Hiszen ennyi rengeteg járó jószág gondozására ember is szükségeltetik!

Amott látunk egy veremféltől felbujni egy embert! Mit kereshetett ott a föld alatt? Jerünk közelebb! Több óriás hőresőgtetés felét fedezhetünk fel, két három sorban! Hiszen ezek talán lakházak lesznek!? A biz' a! Itt a föld alatti vermekben emberek laknak!... A lovaknak és igavonó barmoknak nem jó volna ott, megbetegednie a drága jószágok! De az ember bírja ezt is!...

Ott van két-három család egy-egy ilyen földhánys alatt tyukjával, malacával, éllelmi szerével paradiesomi ártatlan-ságban! Az eféle lakóvermeknek megvan a sajátósága előnyök, hogy télen kevés tüzelő kell, nyáron pedig hűvösök!

Hanem azután midőn kivihetik a tavasz, a megszorult pénzes levegőben megrongált munkások halálra betegszenek és terjesztik a járványt.

Vannak megynkben is oly tanyák, hol 1000—1500 lélek van ilyen földalatti lakásra kárhoztatva! És ezekkel nem sokat törődik haladó korunk! Híjába, gyorsan haladunk, nem érünk rá érezni!

Csoda-e ha az ily kevés gondban részesült emberek sokszor csak azért is leütik egymást, s ellopják a másét, hogy egy pár hónapra lecsukassák magukat, hiszen ott kényelmes lakszoba, egészséges étkek várakoznak rajjuk!

Panaszkodunk, hogy „pusztulunk, vesznünk“, hogy évről évre nagyobb a halandóság! De az nem jut senkinek, sem a tulajdonosnak, sem másnak eszébe, hogy ez égető bajon segíteni kellene, pedig a megdöbbentő mérvű halandósághoz nem csekély contingenst szolgáltatnak ezen elszaporodott s valóságos divattá vált földalatti lakások.

Megynkben vannak oly községek, melyekben a halandóság a születéshez oly arányban áll, mint 2 az 1-hez.

Ha az államban nem csak jogában, de kötelességben is fekszik a népevelést előmozdítani, nem csekélyebb kötelessége volna a szaporodás és közegészségügyi érdekében megszívlelni e szomorú tényt. S az emberek legalább is oly egészséges lakásokhoz juttatnák az illető tulajdonosok által, mint a milyet barmaiknak készítettnek.

Ezt is csak én, mert más igaz Nem tenné, nem tehetné; Csak még az isten — hisz a te Lelked más ki ismerné.

Nem ezt akartam én, nem ezt! Hogy el is kelljen válnunk; Hogy az erős én, és te, a Gyöngye, még harciba szálljunk.

Feledd is el minden szavam, Mely rád oly durván sújtott! S tanítsd a lány szelőt, hogy a Viharnak hagyjon nyugtot.

Mi szép volna most életünk! Ha el nem szakadsz tőlem, S nem látsz más sorsot, csak mit én S z a m o d r a örököltem.

Nem ezt akartam én, nem ezt! S az ember oly tehetlen! Törjék el egy kis tükre csak, S ő áll elesdögledetten...

S nem is csoda, kis tükre mert Örökre el van veszte, S bármit tesz: többé önmagát Híven nem látja benne...

Lelkemnek törött tikőre Igen, most már csak ez vagy!

Lesz-e e felszólalásunknak sikere? Nem tudjuk! Mi megtettük kötelességünket, midőn a bajra mutattunk! Vajha eljuthatna azokhoz, a kiket illet!

Csak Jenő.

KÖZÜGYEK.

A tanfelügyelői intézmény.

— Tekintettel a „Népiszkolai hatóságokról“ czimú törvényjavaslatra. —

Hogy a népiszkolák rendeltetésüket teljesen és egészen betöltsék, a jó tanítóképzédek, jó tanerők és jó diájak mellett az iskolák igazi és hasznos működése a jól szervezett tanfelügyeleten alapul. Menyire felett meg hazánkban a tanfelügyelői intézmény eddigi alakjában a kormány s mindnyájunk várakozásának? Tudva van. Bár a tanfelügyelői jobbára pedagógiai kapacitások, s lesz a mit a lesz a mit a tanítókat, méltók azon állás betöltésére, melyet elfoglaltak, még sem voltak képesek a hozzájuk kötött várakozásoknak egészen megfelelni. Nem bennök van a hiba, nem is az intézményben, — mint a hogy sokan hiszik — de az intézmény mikénti keresztülvitelében. Mig Schweitzerban 80—120 község, addig nálunk 300—600 helység, 2—300 □ mérföldnyi terület esik egy tanfelügyelőre. Pedig amott csak felügyelni kell, míg nálunk reorganizálni, újra teremteni. Jelenleg annyi hazánkban a teendő, hogy egy Dinter sem merne vállalkozni, a tanfelügyelői szerepet így szűk Molnár Aladár (A népiszk. tanfelügyelet hiánya 130 l.) A tanfelügyelő mérföldjei sarrakkal kell hogy bírjon, hogy a reá bízott községeket csak egyszerű kézzel is megfogathassa. Ezért jöllehet a közsök. miniszterium által közzétett statisztikai táblázatok a közel multhoz képest örvendestese mondható eredményeket tüntetnek fel, — az eredményt nincs arányban az állami tanfelügyelőkre fordított közteljesítéssel. Egy tanfelügyelőnek igen nehéz szerep adatott. Mi nem óhajtuk, hogy a tanfelügyelőben — ha a közleg. bizottság tagja leendő is, — szükségképpen meg legyen az adminisztratív képesség... ott lesz helyette a közigazg. bizottság, hanem igen is óhajtuk, hogy egy tanfelügyelő legyen tag ismeretkörű, megnyerő modoru s meg is érlyes, tetőtől talpig szakember, ki ismerje a népiszkolák világát, titkait, a különféle tanmódszereket, a neveléset új viszonyait; tanulmányozza községeinek szellemi s anyagi viszonyait, ki intsen, buzdítson, a szentesített törvény alapján és ereje által. Úgykörében mindig úgy fog tudni mozogni meg a felekezeti iskolákkal szemben is, hogy azok autonomicus jogait nem sérti meg, s az állam által rábízott felügyeletet azokban meg is sikerrel alkalmazni fogja tudni; tapintatos

eljárása utat fog neki nyitni az iskolák, egyházak és néptantók kebeléhez. Ha ez utóbbiak nemcsak a „dignitast“ de a tanácsadó, jóakarulatul utbaigazított tanferitű látandók benne, bizonyonai az egész tanügy nagyobb lendületet fog kapni. — Ezek mind olyan apró dolgok, melyek összevéve nagyon is fontosak válnak

Jelenleg az iskolázatlanság és egyéb mulasztások még mindig nagy mérvű, melyet a tanfelügyelők sem tudnak megszüntetni. A megyei alispán, a szolgabírók, az iskolatanács és iskola szék, ezek voltak azon községek, melyekre a tanfelügyelő támaszkodhatott, ugy de az iskolaszék sok községben jobbra csak névről ismertetnek. Mig a tanfelügyelő jelenléte a közsök. tanács, onnan az alispán, majd a szolgabíró kezébe jutott, addig az ügy — elaludt és ha bár közigazgatási közegek közül sokan nyújtanak segédkeztet a tanfelügyelőnek, ez csak elvétve, és nem is mindenütt történt. Miért? Mert az 1868-ik évi XXXVIII. t. cz. egyetlen pontjában sem említették, hogy a tanfelügyelő megkeresésének elintézése a közigazgatási községekre közteljesítő erejű.

Az 1868. XXXVIII. t. cz. 4. §. szerint a tanfelügyelő köteles az iskola mulasztók tevékenét — a hanyag szülők megbírságolása tekintetéből — bejelenteni; de hogy ki legyen az, a ki a törvényt keresztülvigye, illetve bejassa a bírságot? az megmondva nincsen. — Egyébírtán a büntetés magas s ezért kivethetlen is. Aztán a mulasztások nem mindig a szülei közöny az oka, sokszor a valódi szegénység is. Mzetlen lábakkal, rozsol öltözve a szegény ember se bocsátja tankötelessét az iskolába, ha még egyszer oly édes is az a tudomány, a kinek volt alkalma belepillantani a tömeges mulasztás okaiba, tapasztalhatta, hogy az iskolába járás gyakran egy lábbel, vagy szüröcskén sarkallik.

Fájdalom, hogy kormányunk nincs azon helyzetben, minden iskolának erre egy-csapatist adni; a társadalom pedig nem mindenütt gondol meg arra, hogy községei útján teremtsen egy új alapot. Ezen kell előbb segíteni s akkor a 4-ik §-t kéréhethetetlen keresztülviteléni. — Bábel 1868-ban 9691 rőf posztót osztott ki a szegény iskolás gyermekek között, e segély minden évben megjull. (Molnár Aladár „Schweitzer és Bajorország tanügyi tanulm.“ 130 l.) Mert hiába, a czélserű iskolai épület, globusok, meg a jó tanerő is, ha az iskolába való járás hozzáférhetőbb nem tétetik. Ha a mulasztások megszüntetésében rejlik egy tanfelügyelő életrevalósága.

De mi összefüggése van ezeknek a tanfelügyelői intézménnyel? kérdehetitek önk. Igen sok; az iskolakötelesség rendes iskolába járásától tétetik függővé az eredmény, a mulasztások megszüntetésében rejlik egy tanfelügyelő életrevalósága.

A közsök. miniszter ur a multból meri-

Egy pillanat, „egy szó“... s mi volt, Az a boldogság elhagy!

Nem ez akartam én, nem ezt! Oly szent vágy ülte lelkem: Szeretni bñ, álmolni hon. Gyautlan, önfelédten...

A hű zajt m gvetve a Néma dies üdvét élni... Sötét jelent fogadva, egy Szébb holnapot remélni...

Tárni együtt, készörvömet, Egymásért élve halma! Sejtőn: mint néz ránk a jövő Nagy, fényes birodalma!...

... De ajkamon elhai a szó Hálajon is el a többi! — Bűnös, ki ha mit épít, azt A templomot ledönti!

Benedek Aladár.

Levél, deák barátimhoz.

Jó napot fiúk! Im itt vagyok köztetek. Hozván barátságos meleg üdvözlöt... Hajh, mert az a kis vers, mit hozzám írtatok! Vagy tán jó jeltek — ugy szivemen kapott! Nem is várhatom be közeber módjára,

Hogy ide huzogjon négy öt szegény pára, Felültem azonnal kedves szárnyasomra... — Nincsen is másféle, — közbe legyen mondva. — No de hát itt vagyok... bár akár hogy jöttem, S ti vidám mosolyálto jó fiúk körömetem. — Oh az a mosolyás, mennyire it, tudjátok? Engem ugyse! Rottschild csak koldus hozzátok! Egy szivárvány iv, ez, hidul a reménynek. A melyen az ember az egyik érhet! Egy virággal hintett tavasz a földnek, Mely, ha könnyvel áztat, még ezerszer zölddebb; Az örök ifjúság tükre ez, a melyre Az élet kezében még folt nincs helve. — E mosolygást látom, s lelkem újra éled, S visszasiarik ismét, szép deák! diet... Vegyetek be fiúk, im felcsapok újra! Sors: e véntrombitás bár akármint fuja; Eleget táncoltam már idáig rajta, Míg uton-üfölen, — kis féskembe hajta!... Vegyetek be fiúk! sorsotokba kérlek! Még talán bevalók, — így, ugy — közlegénynek; Hisz ugy is az álom, tán ifjúi lelkem — Gyakran végig hord e paradicsomkertem. ... Paradicsomkert... óh mennyi tündérálom, Mennyi fényes ábránd jár itt lepkeszárony, Mily magasztos vágyak!... s mily erő a harcra, Hogyha megnyílik majd az élet piarcza! Nincsen itten érdek, nincsen itten ármány, Tettetés mezében, ólakodva járván, Nem fél itt az érzés, hogy talán meglátják, Nyílt ösztöndeg a bizalom, barátság... És minő barátság?! Plató! hogyha látná, Visszakivánczolnék az égből deákka!

TÁRCZA.

Nem ezt akartam én!...

(Önálló töredék egy nagyobb műből.)

Nem ezt akartam én, nem ezt! — Az isten látja lelkem: — De egy vigasztal egy, s ez az, Hogy nem, nem én műveltem.

Magasb hatalmak — mert te sem! — Voltak, kik ebüvöltek, S te elfeledt hitedet, És esküdet megtörtéd.

A szerelemben oh, pedig Egy hűség van, a lelki, Mely sokkal több, mint bármi más, S te ezt tudád megszegni!

Nem ezt akartam én, nem ezt! Oh, hogyha tudtam volna! Ugy nem hurcolták el velem Ez égő küzdőmokra.

Mert nehéz itt e pálya! s te Roskogat, hajló, gyöngye; Ez: egyetlen méntészed s lásd Ezt is én teszem födre

lései. — Miként vándorol és alakul át egy homokszem. — A vándorló homokszem hatása. — Miként vándorol egy szikla. — Egy szikla nevezetes utazása. — Az egyensúly helyreállítása. — A víz vándorlása és átalakulása. — A vándorló víz különféle képességei. — A vándorló víz mozdulatai. — A vizek forradalmi a jégboríték alatt. — A vizek vándorlásának jelentősége stb. XVI. füzet. Mozgás a naprendszerben stb. — Képzelmű utazás a mindenségbe. I. stb. Családi könyvtár. XI., XII. füzet. A mindennapi életből. A nőknél. Ruzs K., Moleschott, Doeberiner s mások után írta K. Beniczky Irma. Két füzet. — Ára 80 kr. Dux Adolf. Vallás és tudomány. — Ára füze 60 kr. Laurent F. Az iskolai takarékpénztárakról. Szózat a tanítókhöz és tanítónőkhöz. Második függelékkel ellátott kiadás. Ára füze 40 kr. Kis nemzeti muzeum 37. kötete. — Erdély története. Az ősidőktől korunkig: Kóvári L., Szilágyi S., Horváth M. stb. után egybeállítá Kullifay Ede. — Ára füze 50 kr. Olesó könyvtár 12—14. füzet. XII. füzet. Atala. Irta Chateaubriand. Franciaából fordította Csiky Kálmán. — Füze 20 kr. XIII. füzet. Király-ídyiek. I. Helén. II. Ginévra. Irta Tennyson Alfred. Ford. Szász Károly. — Füze 20 kr. XIV. füzet. Lord Bacon. Irta Macaulay T. B. Ang. fordította B. P. — Füze 40 kr. A Talmudiszól. Minden rangu zsidó és kereszténynek megszívlelendő bemutatja dr. Rohling Agost. Az eredetinek harmadik kiadása után magyarítá Gemini. Másod. kiadás. — Ára füze 80 kr. Történelmi könyvtár 13—17. füzet. — Ára egy-egy füzetnek 40 kr. XIII. füzet. József császár vagy egy emberbarát a trónon. Irta Aldor Imre. XIV. füzet. Hunyady János és kora. Irta Aldor Imre. XV. füzet. Attila hun király története. Irta Aldor Imre. XVI. füzet. Két Rákóczy. Irta Aldor Imre. XVII. füzet. Korona és vérpád vagy Stuart Mária története. Irta Aldor Imre.

Vegyések.

— Családi dráma. Szolyván a postamester nővére, Legeza Ilona, beleszeretett a körjegyzőbe, a ki nős volt. Sokáig boldogul folyt az idylli viszony; de végre a körjegyző neje

észrevéven a dolgot, elhagyta urát. Ezután a szerelmi párra még boldogabb napok következtek; de nem rég — még eddig nem ismert indokból — a körjegyző ismét magához vette nejét s együtt éltek kis ideig. A postamester nővére azonban e körülmeny felett oly véghetetlen dühbe jött, hogy egy nap revolverrel fegyverkezve a körjegyző lakására rohant s először annak nejét lötte meg, ki rógtón lerogyott, azután pedig a féltékenység furiáitól ösztönözve a jegyzőre akart löni, de ez a revolvert kiesavarta kezéből. A bűnös már át van adva a járásbírósnak. Onvallomásából kint, hogy ezelőtt két héttel elhatározta, hogy a körjegyzőt megöli, nejét azonban bántani nem akarta s csak miután ez a házbéleléptek kemény szavakkal támadta meg, irányozta reá a halálhozó lövést. A körjegyző neve: Olsavszky Bertalan, a meggyilkolté pedig: Komka Anna. „N. H.”

— A belügyminiszter a napokban az összes törvényhatóságokhoz rendeletet bocsátott ki, melyben tudomásunkra hozza, hogy azon orvosok és sebészek, kik a cs. és kir. hadseregben mint katonavárosok belépni akarnak, eziránt irabban forduljanak a fővárosi főorvoshoz. Együttal felhívta a kerületi hatóságokat, hogy az ez ügyben hozzájuk forduló orvosokat és sebészeket íly értelemben utasítsák és a hozzájuk beadott folyamodásokat a főorvoshoz való felküldés végett elfogadják.

— Ez is végrendelet. Temesváron egy éltes ember, kinek némi vagyona volt, betegségbe esett. Felesége, kivel másodsorú házassodott, kérte őt, csináljon végrendeletet, mi annyival szükségesebb volt az asszonyra nézve, mivel az első házasságból gyermekek maradtak. De az ember mit sem akart hallani a végrendeletéről. Hasztalanul kérte őt felesége s biztosította, hogy azok, a kik végrendeletet csinálnak, annál tovább élnek. Végre a férj elvezette túrlémet a folytonos zaklatás miatt és mérgesen így kiáltott fel: „Az én végakaratom az, hogy üssön meg a menyődyörgő menyő!” A beteg pár óra múlva meghalt, s most az utca vén asszonyai mind meg vannak győződve, hogy az asszonyt az első vihar alkalmával csakugyan megütö a menyő. „Sz. V.”

— Miért nincs még magyar önálló bank?

Erre a prágai „Politik” egy bécsi sürgönyt közöl, mely szóról-szóra azt mondja: I-féle röpírt ismertetése alkalmával a „N. W. T.” konstátja, hogy 1867 óta minden magyar pénzügyminiszter tartozott az uralkodónak esküt tenni, mely szerint nem fogja megmagatni a nemzeti bank közös institutióját. — Ha igaz, az egy ez nagyon sokat megmagyaráz.

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terménycsarnoknál nov. hó 25-án bejegyztet terményárak.

Piaczi ár.	Kereskedési ár.
Rozs 00—00 fontos 3.00—3.05	100 kósból kezdve 2.10—2.15
78—80 „	
79—80 „	
80—80 „	
Buza 84—89 „	3.65—3.70
Árpa —72 „	0.00—0.00
Zab „	1.65—1.70
Tengeri 89 „	1.70—1.75
Köles „	1.50—1.60
Bab, tiszta fehér „	3.30—3.50
Bikkony „	0.00—0.00
Kapostárcze „	0.00—0.00
Lentam „	0.00—0.00
Komlórika „	0.00—0.00
Kendermag „	0.00—0.00
Mák „	0.00—0.00
Napraforgó olaj „	00.00—00.00
Szesz „ itcze 15—	14

Felelős szerkesztő: LUKÁCS ÖDÖN.

Pénztárnok: VITÉZ MIHÁLY.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

Miután a Szabolcsi lapok felelős szerkesztője a Szabolcsi lapok folyó évi november 21-ik száma „Napi hírek” című rovatában közöltt azon cikk íróját, mely cikkben Nyiregyháza város tanácsa azzal vádoltatik, hogy a városi főkapitány által a kórház javára íltt büntetés pénzeget nagy lelküleg elnngedi, *) E rovat alatt közölttektér nem vállal felelősséget a Szerk.

egyedül azért, hogy a főkapitány tekintélyét lerontsa s eszközi azt, hogy a pénz illetékek kézen, közön elpárolognak a tanácsi kiküldöttek előtt megnevezni nem akarta; annál fogva a városi tanács a hivatalt czikket minden igaz alapot nélkülözve kohlománynak magát a czikk szerzőjét nemtelen rágaalmazónak nyilvánítja. Kelt Nyiregyháza 1875. december.

kiadta

Sáry Pál m. k. főjegyző.

Óvszerek.
(Cordonok.)
Legfinomabb francia gyártmány, tucatszaj 1-től 4 irig.
Legbiztosabb óvszer
Empecheur
legujabb gépezet az éjjeli magömlések megakadályozására használati utasítással darabja 2 frut kapható
ZIEGER JOHNNAL Grázban.
Gummi áruk különlegességi raktár. (2—8)

Hirdetmény.

A kemecsei regálejog 1876. april 24-től számított három évre bérbeadásra folyó évi november hó 7-kén meg nem történetvén, e végett újabb határidőül f. évi december 12-nek d. e. 10 órája tűzetik ki. — Kikiáltási ár 2000 forint, — a bérleti ohajtók 10 % bánompénzzel jelenjenek meg, a feltételek addig is alulirotnál bármikor megtekinthetők.

Krasznay Péter, földesuri megbízott.

H I R D E T É S E K :

Neuschestrasse 20. sz. Borozló. Neuschestrasse 20.

Mindenféle állomást keresők elhelyezést kapnak bel- és külföldön úgy rögtön, mint később

A „NORDSTERN” központi tudakozó intézetben Borozlóban. (8—10)

Tudakozódhatni térti bélyeggel ellátott levélben.

Allomást adóknak szabad koszt.

Árlejtési hirdetmény!

Alólírott kir. ügyészség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a felügyelete alatt álló helybeli központi fogház részére a jövő 1876-ik évben szükséglenő világító anyagok, ugymint kő- és virág-olaj, fagygyu gyertyával, továbbá házi mosó szappannal való ellátása, — ugyiszint az ugyanazon fogház összes fegyencei részére az előirt időben szükségéhez képest megki-vántató s a börtön-orvos által megjelölendő kutból meritendő ital-víznek a fogház udvarára — naponta kétszer — leendő beszálltatása és jelzett fogház udvarán időszakonként egybe gyülenő szemétnék és ürítékeknek a városon kívüli kihordatása iránti vállalatra vonatkozólag az **árlejtés** folyó 1875-dik évi december hó 17-én délelőtti 9 órakor a kir. ügyészség hivatalos helyiségében (az irodában) meg fog tartatni; miről az említett vállalatok teljesítésére vállalkozni szándékozók oly megjegyzéssel értesítettek, hogy a vállalatok mindegyikére csak is 100—100 frt biztosíték összegnek letétele mellett fogadtatik el árlejtés illetőleg vállalkozó s hogy írásbeli zárt ajánlatok csak is az árlejtésre kitűzött határ időig fogadtatnak el.

A vonatkozó feltételek a kir. ügyészség irodájában, a hivatalos időn belül, megtekinthetők.

Kelt Nyiregyháza, 1875. évi november 25.

A kir. ügyészség.

Legdivatosabb arany karpereczek, mellitük és fülbevalók.

LŐRINCZÁK LÁSZLÓ
arany- és ezüstművesnél Debreczenben
a közlegő karácsony- és újévi alkalmakra ajándéknak való czélszerű **ékszerek**
jótállás mellett jutányos árban kaphatók.
Vidékről levélbeni megrendelések — az összeg utánvétele mellett — a legpontosabban teljesítettek.
Üzlethelyiség: Széchenyiutca, gr. Dégenfeldház alatt.

Igen elegans brillant és drága köves gyűrűk.

Ujonnán érkezett áruczikkek a 27 krajezáros első bécsi **KARTONFESTŐ GYÁRI-RAKTÁRBAN.**
Helyiség: a nagydebreczeni utcán levő Kerekréty-féle új házban. Találhatók különféle czikkek, melyeknek minősége- és szilárdságáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 kr-jával válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Különös tudomásul Legujabbán Bécsből érkezett legfinomabb divatosabb, ősz s egyéb kelméinket ajánljhatjuk.

Tessék meggyőződni személyesen. Ez üzlet választékban még a bécsi bazárokat is túl haladja! Szives pártolást kérve, maradunk teljes tiszteltetel.

bécsi első **kartonfestő gyári raktár**
(36—?) Nyiregyháza, nagydebreczeni utca, Kerekréty-féle új házban.

teit tapasztalás következtében — mint ezt a „népiskola hatóságok”-ról tárgyvalásai indoklásában kifejtje találjuk — belátta a hiányokat, ugyanazért a tanfelügyeleti végrehajtó hatalmat a megyei közigazgatási bizottságra ruházta. A törvényjavaslat következtében a „Minden tvt. hatóságban közigazgatási bizottságok állandók fel, a közp. kormányzat minden ágazatában, a törvényhatóság működő közegek beosztásában.” Valóban szükséges volt-e bizottság szervezése, kell, hogy a közművelődés feletti orkódés, illetve a közokt. törvény végrehajtása a közigazgatás keretében beleillesztesse, ezen bizottságnak kell, hogy megadja a törvénynek azon tekintélyt és nyomtatékot, mely eddig csak papíron létezett.

Nem akarjuk itt apróra szedni a közg. bizottság teendőit, csak constatálni, annak ügyköre mindazokat felöleli magában, a melyek helyes keresztelvittele a közművelődési ügyek jobblétének zálogát hordják magukban. E bizottság vizsgálja meg a közös iskolaszékek számadásait; a tanítóknak az iskolaszék és szülők közti panaszait és itél első fokúlag; a felekezeti iskolák tanügyi viszonyáról tanácskozik, ügyezik a hiányokon önállóan segíteni. (5. 6. §.) A 8—13. § az iskolaszékek teendőit precizisra, kellő részletességgel; részlenül is nagy fontosságot tulajdonít a közteljeségeik jól felgottat. Az iskolák működésének. A tárgyvalásnak az ide vonatkozó 5-ai képezik a javaslat lényegét.

A tárgyvalás indoklásában jelezte, hogy a kormány nem fogja ez idő szerint a tanfelügyelő számát szaporítani, indokolja ezt a jelen finansialis viszonyokkal, fájdalom, hogy a legmagasabbban ügynek, a tanügynek is összességben kell huzni vitorláit, baj, hogy elég számú ügybuzgó egyéneket nem állíthatunk a tanügy élére. Ez ez nem kerülne oly sokba, mint a hogy egyelőre látszik, de semmi sem megy áldozat nélkül. Ha a tanfelügyelet a most meglévő csekély számú tanfelügyelők által fog gyakoroltatni, éppoly sikeres munkával kell megküzdödniök a biztos siker elérésének reménye nélkül mint eddig; éppugy nem foghat phisicai erőes idő bírása nélkül, eredményt mutatni, mint eddig, éppoly éles bírálat tárgy lesz, mint eddig; habár a közg. bizottságtól sokat várunk is, de az még sem fogja végezhetni a tanfelügyelő teendőit. Szóbeli óhajtuk, hogy e föltevésünkben csatlakozunk.

Mivel több látogatás, éberség és érintkezés a községek, egyházak, iskolaszékek és tanítókkal, mivel több serkentés, buzdítás, annál több reményünk lehet a bajok orvoslására. De az adott viszonyok közt többszöri látogatást a tanfelügyelő, hogy tegyen, teljes — lehetetlenség.

Ugyanazért én óhajtanám, hogy a tanfelügyelő mellett elég számú ugynevezett „iskolai felügyelők” neveztessek ki 800—1000 ft nérséket fizetés, kiválón a kitünőbb néptanítók soraiól. Es hogy szerencsések legyenek a kinevezések, felhivandó lenne a néptanítói kar, néptanítói körök és népművelési egyletek járásunként a választásra. A több szavazatot kapott jelöltek aztán terjesztessenek a közokt. miniszterium elé, s aztán tegyék le a szakvizsgát egy — a miniszter által e célra összehívott — bizottsággal, a siker és képesség legyen aztán mérvado a kinevezéséknél. A néptanítói kar bizonyosan fogná tudni, kiket válasszon ez állára. S az ily a gyakorlati tén megködti „iskolai felügyelő” illetékes írtelét fog tudni mondani az iskolák állapotáról; figyelemmel kísérni az iskolák tanítók működését,

minden 3 hónapban meglátogatván azokat, kíséretben lenne a tanfelügyelő körútján. Így eleje lenne vége azon vidékek, hogy a tanfelügyelő tapasztalatlanság vagy igazságtalanság jött el.

Hollandiában vannak az ugynevezett „iskolák felügyelők” a tanfelügyelő mellett, szakképes s a tanítói pályán működött egyénekből, ezek a tudjonképi tanfelügyelők. A tanfelügyelő kötelessége ott csak abban áll, hogy elozadjik a kormány rendelitelé, s azok keresztelvittele utasítást adnak az iskolai felügyelőnek; fontosabb ügyekben maga utazik a színhelyre; így ötven minden iskolaág okvetlenül meglátogatja; egyenes összeköttetésben van a kormányval s ahoz az isk. felügyelő és köztelvitel szerzett adatok alapján állapos és kimerítő jelentést tesz a kormányhoz. És a hollandi tanfelügyelet maga a törvényjavaslat indoklása is kitünőnek ismeri el.

Azt mondhatná valaki: nem kell elvonni a jó tanerőket az iskolától, de hiszen akkor nem kellene elvonni azokat a tanítóképeződéktől sem. Egy tanfelügyelő állása, melyre tág ismeret kör s némi adminisztratív tehetség is szükséges, — sok egyént a tanítói karban nem találhatunk ugyan, de hogy az „iskolai felügyelő” állás betöltésére elegendő számú jeles tanítók nem lennnek: alig hiszem.

Ha a néptanítói kar, — melynek működési körét, állását, melyet a társadalomban elfoglal, ignorálunk sem szabad — látni fogja azt, hogy az ő sorai közül is vannak egyének, kiknek tehetsége méltányolatlanságot, édes büszkeséggel fog tekinteni ezen volt pályatársakra; erkölcsiesilegteltelies az azon karnak, melynek eddig elég csak társulom és szegénység volt osztályrésze, és lehetetlen, hogy a jóval előbbi tanítóknak nemesebecsűség és szorgalmat nem fokozza. Ez igazán telen és szegényes emberek sorai között maguknak csatlakoztatás... De szeretném, hazánk nevelésügyi állapotai érdekében, ha illetékes helyen némi némi figyelmet ébresztené.

Azokban a „Népsk. hatóságok” című törv. javaslat — hiányai mellett is — egy lépéssel tovább megy a reformok terén, üdvözölöm azt addig is, míg az ország pénzügyi viszonyai lehetővé teszik a nagyobb áldozatokat.

Nyiregyháza, nov. 27. 1875.

Kiss Endre.

A közönség köréből.

Azon egyéneknek, kik a hírlap irodalom terén működnek, kötelességekben áll, miszerint bár hol s bár mi körülmények közt hibákat fedeznek föl, azt a nyílvoasság terén kerülhetetlenül osterozzák.

Ily osterozandó hibának tartjuk mi azon hanyagságot, melyet a telekkönyvi átírások körül tapasztalhatunk. Vannak ugyanis esetek, hogy valamely ingatlan 5—6-ik birtokos tulajdona s még az első vevő nevére sincs átírva. Az e ténen felmerült hanyagságunk számtalan szomorú következményeit vottak és vannak. Nevezetesen: tudunk rá esetet, hogy a midőn egy ily, az átíratást az előző tulajdonos által elhanyagolt fölírtírtok az új tulajdonos át akarta nevére íratni, négy szer annyi terehel volt terhelve, mint a mennyit az ingatlan értéke képvisel.

Legjobban éreztük és láttuk ezen hanyagságot az 1872-ik évi képviselő választások alatt: százasra tehető azoknak száma, a kik azért nem nyertek szavazati jogot, mert egyik vagy másik rész ingatlan vagyonuk nem volt nevére telekkönyvezve.

Ilyekre mértékben tapasztalva a hanyagságot, a ki annak okforrást nem ismeri,

Hazát és szerelmet... hajtva porig térdet,
Muzsiká olánánál e két istenségnek...
Hajta porig térdet, vagy akár meghalva,
Hogyha kell kiszállni érték viadalra...
Hiszen ez nő szent van nekem e világban;
Egyik az ékeim, másik imádságom.

Ithon vagyok... Isten veled édes álom!
Egy keserű konyvesp ragyog az osterzom...
No de nem megy karba, közbe legyen mondva
Kis feleségemnek van már arra gondja.
S hogy szíven-n kapjon, kezd a nómatát:
„Ne sirj, ne sirj!” s bennem egy új világ
... tamad...
Az az édes otthon... a tűzhely szeretet!
— Oh jertek hók! hadd osszam meg veletek!

Ilyes Balint.

Megjött a tél... (1872.)

Megjött a tél, a fergeget
Kortyja, sepi a havat!
Futkosnak a járókelők
Gyuszon künt ablakom alatt...
Csengős szánkák simulnak el,
Rajta bozontos emberek...

*) Vonatokozás a „Ne sirj, ne sirj a fülmüle dalára” kezdetű dalra.

bizonyosan népünk tudatlanságának róvna föl azt: de mi, kik mellyekben pillantathunk bele ezen dolgba, egészen más okát tudjuk ezen hibának, a mit is jelezni fogunk ezuttal röviden.

Voltak és vannak úgy a törvényszék, mint a városi hivatalnokok között olyanok, kik telekkönyvi átírásokkal foglalkoznak régebbi időtől fogva, s ezen urak az átírás bélyegére felszedett pénzt elköltyen — tisztelet a kivételnek. — az átíratást vagy soha nem köszozik, vagy csak úgy, ha a telek a bélyeg költséget újból lefizetik; sőt megtörtént dolog, hogy az ado nyilvántartási könyvben átíratván, átadják a hiszékeny szegény embernek, hogy már át van telekkönyvezve, és az azon bódlog reményben, hogy már minden rendin van, nyugton marad, míg valami kellemetlen árverés által meg nem zavartatik bódlog álma.

Tudunk olyan esetet is, hogy egy szegény ember 9 évvel ezelőtt lefizette az átíratási költséget, és még ez évi február hó elején nem volt ingatlan birtoka nevére telekkönyvezve, sőt most újból kérték tőle a bélyegre való, mit hogy megadott-e vagy nem, nem tudjuk; valamint azt sem, hogy át van e már ingatlan vagyonra nevére telekkönyvezve?

No de elég ebből ennyi kósfóul, jövőre majd többet és egyebtről is, ha szerkesztő barátom megengedi?!

Mikcz Jozsef.

Vidék.

Ny-B á t o r, december hó.

(Br. E.) Folyó hó 28-án egy öröm hír jertett el városunkban s minden egyes egyén örülvé sietett a másikkal tudatni, hogy Onody Bertalan ur ázsiai utjából hazatért.

De, hogy is ne örülne városunk, midőn e férfit, a hazánk egyik díszét, magáéknak vallhatja?

Onody B. ur, mint tudva van, természetrajzi buvárátoknak szenvedélye által osterzötve; kibontakozva az ő határtalanul szőrtőre családja maradása kéro, ölelo karjaiból; dacára ez ut vesdélyes voltának; ez év június elején elutazott városunkból, innen Pestre, Pestről az ország fővárosba Sz.-Pétervárra ment, hol több ideig volt; részint a város megtekintése végett, leginkább annak muzeumait tanulmányozta. Az ezeokról teit tapasztalatairól meg Sz.-Pétervárról írt egy cikket honi napilapjaink egyikébe; ki e cikket olvasta, bár mily csekély szemleli tehetséggel bírt legyen is, lehetetlen, hogy fel ne ismerte benne a szerző nagy tudományosságát; kire külföldön is buzkek lehetnek.

Sz.-Pétervárról Moszkvára keresztül Orenburgba ment; egy innet kell leveleiben szintén írt Meszkvárol és Orenburgról, leveleiben többek közt írta: Tárézsom az orosz külügyminiszterium által adott ajánló levelekkel telve, — most még nagyobb kedvvel indulok Ázsziába mint valaha!

Ettől fogva mintegy 3 hónapig nem adott tudomást magáról, mivel ebben az ázsiai határnál megszü. o közlekedés gátolta.

Igen számos napokig utazott többnyire pusztákban, mindenütt buvárkodva a természetrajz e Kanaán földjén, míg végre Khivába ért, hol szintén több napokig tartózkodott, innen még mélyebben hatolt Ázsziába, míg 3 havi fáradsalmas főró evő után, — november 1-én visszatért Európába Orenburgba; gazdag rovar termény, s sok más gyűjteményekkel terhelve, s már ugyan e hó 27-én este városunkba érkezett.

Itt csaknem minden egyes ember maga a kíváncsiság őt látni, s tőle utazási tapasztalataiból valamit hallani.

A jelenkor csak egy hatalmat ismer, a

*) A közönség érdekében készséggel.

Szerk.

Térdig erő hóban futkos
Egy-két „pipacs”-arcu gyerek! —
Zuzos virágok fejlenek
Kivül, a teli ablakon!...
Oh mily kedves vagy most nekem,
Meleg kályhám, enyhés lakom.

A retetget, a pusztaság
Egyszínű most: fehér... rideg
Nem ápol énekes madárt
A kifosztott, kopár liget!
Kedves patakja befagyott!...
A fák közt ordas farkasok,
Kerülök félre őket az
Eltévedt jámbor utasok;
A szél utának a nyomot,
Elsőpri a fris, új havon...
Oh mily kedves vagy most nekem
Meleg kályhám, enyhés lakom.

Nevetni mily jó ideben
A tehetetlen hideget!...
A vihart, mely ajtom előtt
Sivalkodik és (idereg!
Pipára gyujtok, füstölök,
Bámulom a füstfellegét!...
Kedves kandallóm meg ne hűlj!
Rakjatok bele eleget!...
Egy dalt dudoglat ajakam,
A szél rákontrál vastagon!...
Oh mily kedves vagy most nekem
Meleg kályhám! enyhés lakom.

tudomány hatalmát, mely előtt mindenki tisztelgetni meghódol.

E tisztelet hódolatával üdvözöljük tehát városunkban Onody Bertalan urat, összeköttetésünk azon óhajával, hogy hazánk díszére még számos évekig éltesse az ur isten!

UDONSÁGOK.

(!) Az év utóján levén, erélyesen figyelmeztetjük hátrányosainkat tartozásai beküldésére, hogy az anyagi dolgokkal tisztába jöven, annál erélyesebben indulhassunk a jövő éveknek.

(*) Karácsonyi és újvi ajándékok hirdetésére felajánljuk 500 példányon felül zsetáráru lapunk hírdetési rovátát jutányos áron. Mire az illető kereskedőket ezennel figyelmeztetjük.

(-) Mindenféle gyilkosságok és öngyilkosságokról olvasunk naponta. — Legközelebb mult hét szerdáján Nyiregyházhöz tartozó egyik bokor tanyán is egy legény szerelemfésélből kedvesre lőtt. A lövés jobb karja által érinté a leányt, s nem volt halálos. A tettes még ugyanazon nap feljelenté magát. Csak nagy dolog is az a szereltem!

X. Még mindig sok pénzünk van, fizetjük az adót. A mult napokban Nagyfalu mellett vidám poharzás között mulatott egy agrársz. társaság, ki ilyen mulatságokban részt vett, tudhatja, hogy a beszéd tárgya újra és újra a lovakra és agarakra tér. S természetesen, hogy mindenki sajátját tartja a legjobb. A házgazda D. ur előtt R. ur dícsérete finom angol telivér hitasát, mire D. ur kijelenté, hogy ő sok éve már ténny, hogy arabs lovat és okát meg jert, hogy futásban legyőzi amazt. — Meg lett a fogadás oly formán, hogy a nyertes a másik lovat fogja kapni. A bírák előre hajtottak kocsin. A távoliság több volt 2 és 1/2 magyar mérföldnél. Nevezetesen Nagyfalutól a nyiregyházi „Bundi” kormegj. A gyorsan előre hajtott pályabíráknak nem sokáig kellett várakozni. 10—15 perc alatt feltűnt egy nyíl gyorsasággal repülő lovat, a szel kitépett fejéből. A rohanásba jött lovat a pályá ezelen tul lovagja 120—150 lépéssnyire volt képes csak megzabolozni. A szürke arabs lo lovagával a jó harmadfél magyar mérföldnyi távoliságot 49 és 1/2 perc alatt tette meg. R. ur angol telivérje 30 perc múlva érkezett be, tehát előbbi egy félórával előtte meg versenytársát. A fogadást illetőleg azonban, nyertes mint mondják egyik se lett, a mennyiben egy halljuk, hogy hosszú futtatás után a lovak köllőleg nem gondoztattak, s mindkettő elyonorodott. Tehát egy óriás szelvények ismét áldozatul esett 1000 forint. Mert a két lo értékét legalább emyire teszik.

*. A sóstói erdőben a nem réz mult napokban, mint halljuk, párját vívott két fiatal ember. Az összeszólalkozás agrársz. alkalmával történt, mint mondják, egy lovasz miatt. A fegyverem pisztoly volt, azonban a vívők közül egyik sem talált. Így mégis csak mehet a párját, legalább emberi élet nem esik áldozatul.

(?) Csak hiába, nincs hatalmasabb erő a természetnél. Addig vártuk a kőut kitérését Nyiregyházhán, hogy a feneketlen sártenger egy északi fagy oly kemény páncéllal láttá el, mely akár a tornyot is elbírja. Jövő őszszel talán már a decemberi fagy nélkül is bírtan járhatunk, mert mint halljuk, a megyei gyűlésen is meg lett pendítve a kőut kitérésé.

(!) Sajnálattal említjük fel hallomás után, hogy a K. Kmethy István ur által terbe vett „Szabolcsmegei évkönyv” írást csekély érdeklődéssel tanusit a közönség, pedig mint tudjuk, K. Kmethy István ur e miatt lépett vissza a „Közlöny” szerkesztésétől is egyezséről, másrészt pedig azért, hogy a rendezet-

Ugy reszket a lég ideben,
Mintha ő is orvendene!...
A kályha búgás, pattogás
Jlenkor kellemes zene...
Mit adnátok e melegért?
H az inségnek gyermekei!
Kik előtt ott kiunt a vihar
A foltvet havat kergeti?!
Sjessetek fedél alá
Hisz ott kiunt oly hideg vagyon!...
Oh mily kedves vagy most nekem
Meleg kályhám! enyhés lakom!

Jer kedvesem! Jer közelebb
Nevelésük együtt a telet!...
Személ sugárin új tavasz
Zöldül a hófúvás felett!
Csokdóli szíven felvidul,
Szívemben új remény fakad,
Mintha járnék tavasz mezon,
Fürtös, virágos fák alatt!
Mintha ott kiunt bolyongának
Tavaszi rózsáshajnalon!...
Oh mily kedves vagy így nekem
Meleg kályhám, enyhés lakom.

Lukács Ödön.

*) E vers keletkezéséről Bernáth Gazsi még életben volt.

len állapotban átvett levéltárt rendezhesse. Hogy ez utóbbi sűrűsége teljes erővel nekünk feleljen; az dicséretet érdemel, s ha a sok fáradsággal járó ügyet rendezhözönd, maradandó emléket biztosít magának.

— **A ref. ügyész presbíteriuma** ma egy hete tartott gyűlésben elhatározta, hogy a legközelebbi karácsonyi napokra régi szokás szerinti ünnepi követet kérend a főiskolából, és ezután, meg temploma végkép el nem készüld, minden évben egy ünnepi alkalomra fog ünnepi követet kéréni.

(—) **Vették a következő című iróprót:** „Az ó nálló magyar vámtérület hűvösebb Sajnádnok, hogy lapunk politikával nem foglalkozva, és ügyelme méltó iróprót nem közölhetjük, de annál inkább ajánljuk azt az illetők figyelmébe.

— **Az e hó 10. tartott jótékonyköltségű négytelvű táncmulatság** és bazar számadási kimutatása: Bevétel a pénztárnál 94 frt, a bazarból 71 frt 77 kr, a bálón kívül eladott jegyekből 61 frt, ugyanekkor beküldött jótékonyadomány 40 frt 60 kr, összesen 267 frt 37 kr, kiadás 134 frt 6 kr. Marad tisztán: 133 frt 31 kr. Ez összegbe felhívotték Bodnár István 2, Serty Gyula 1, Kovács P. Pál 1, Stern Emlánel 2, Stern Jenő 2, Bideskuthy Bertalan 3, Czuker Regina 2, Schottek N. 2, Starek Ferencz 2, Kerekes Lajos 1, Serák Géza 1, Berman Imre 1, Mikecz János 1, Sámuely Auréli 2. Sámuely Dező 1, Groák Zsigmond 3, Bleuér Lajos 1, Bogár Lajos 1, Czuker József 2, Gyuricsán Ferencz 2, Hóság N. 3, Dr. Barach 1. Utólagosan beküldték az árvaházra: Somogyi Gyula 3, Korányi Imre 4, Pazár István 1, Nyíri Ferencz 1, Dr. Herman Ignác 2, Szesztay Károly 10, Czinez Sámuel 5, Haas Mór 3, Mandel Lipót 3, Farbak József 3, Czinez Ignác 2, Mesko Elek 1, Frotok, N. N. 1 frt 60 kr. A nagyérdemű közönségnek becses ajándékaként a négytelvű névben köszöntött nyilvanítvány, Nyiregyháza, 1875. decz. 7-én. Bertalan Nikélszy Erzsébet, négytelvű pénztárnok.

— **A nagyalkölkök**, mint halljuk, feliratott intézked az országgyűléshez a törvényszék átvezetése érdekében! Vajon mielőtt nyomós érveket használtak fel Nagy-Kálló mellett? Kérdi egyik kiváncsi a másiktól. Feri bátyók felelt: 1. „A sátorát korlátait és ében zoldre befestették”. 2. „Elültették ugyancsak a sátorába 5. mond öt csemetékét”. 3. „Czelhahatott amerikai emelőgépekkel a piac és a zugutazók kibővítése” sat. sat. No az is ér valamit! (Beküldött.)

— **Egészt nékül.** A mult hetekben egy bíró szegény ember nevével együtt burgonyát ásnál volt, s minthogy ez jó távol esvén a falutól, éjjele is kivül maradtak, szegénység pedig a vele egy fedél alatt lakó szomszédra bízta. Ki oly lelkiismeretes örködött, hogy egy éjjel minden néven nevezendő házi burgonyát elvették, tyukját összedugozták, a mit csak mozdítható volt, elvándorolt szűp/gesen. Egy hogy a tulajdonos következő éjjel lefeleldüni sem tudott hova. A tettesek még eddig ismeretlenek.

— **Jónapot gazda,** van e egy kis jó pálinka? különben szigoruan exequálunk. Szól be haragosan az J... i adóhát. Persze hogy van! mivel lehétne a haragot. Ez aztán az élelem nép. A kormány mellett magáról sem feleldzik meg.

(*) **A csasi mint mártir.** Az uradalmi számtartó I... közszében már régóta tart egy kis fülelt, mely rendszeren az udvaron botorkál. Egy éjjel ismeretlen gonoszok rárontottak méhesére és kirabolták, s a kis fülelt pedig kegyetlen összekötözve az árokba dobák. Itéggerek kelve könyvületes emberek szabadták ki súlyos kötélekkel és e nem irgylendő állapotból.

— **A birka mint büvész.** Boskó ügyésége mindenki ámulathat ejtett a réggib időben, melylyel büvészlet végreháta, ugye ő mint élő ember eslekedte azt. Azonban a birka halála után tesz ily szemfényvesztő dolgokat. Este megnyozott birkák csak egy szökösnek az I... községi mérszárskéból, ott hgyva bódult, papusost, csak egy Adam kosztimbe, Feltörésnek, erőszaknak nyoma sines sehol, a kules a tulajdonosnál. Hogy illanhat el a megborított patiens? fejtsék meg a természet buvárok.

(—) **Lopás.** Ibrányhoz tartozó Bodzás nevű tanvárol 5 sörtesét hajtottak el a napokban. A károsultak azonnal keresésére indultak, de mind sikertelen, végre harmadnap Dombáradon az elrozott állatok közül kettőt elcsipették. A jó madarak azonban szerencsésen megurogottak.

(—) **A madarak egy új fajja** honosított meg vidékünkön, mi a tudós természet buvárok elfeledték a vándormadarak sorába igatnani. A vándor sáskával van ez némi rokonságbán, a mennyiben ez is akkor távozik, ha már felkészítette a fáját. A különbség csak az, hogy míg a sáska nyárbán, ez bármely időben megjelenik. Ezek az úgynevezett haragos adóhajtók. Kik az újabb divatszert párosított járnak. Ez okból mindenek felett enniavolt a requirálnak. Aligha van errol tudomás az adóhivatalnok. Hogy a szegény falsújak egy helyett két ekukortartantak.

(—) **Nagyszerű hajtvadászat** egy futartati e hó elején gr. Lónyay Irányi birtokán, már a készülődések nagyban folyának. Kiváncsiak vagunk az eredményre!

(—) **Mennyit ér egy kormós?** Már tudnillik nem kormós hal, hanem egy valódi minőségű, olyan, melyet az iskolában osztogatt egy másik tanító, ki erősen ragaszkodik még most is az ütem rendszerhez? — Megkísérjük

a kérdés megfőjtését! Mult napokban azzal ajkellemes hírrrel keltik fel egyik uraművészt, hogy az adóhátó vízi az öböl a teheneket adóhátrányban, Thy! a ki delegátója van! riad fel uraművészt, felugrik az ágyból, valamit kap magára, kezébe egy nádpálczkát ragad s sietve siet a veszélyezett pontra, hol a jelezett érdemes ur már kötelekkel fogva vezetve a gazdát cserleldő tulokkat. Urambátyám persze kapacitája az illető egyént sajtó tulajdoni jogáról, az réa sem hederit, urambátyám szinte megfogja a kötelet s midőn ellenfele most akar fátáitai s foglasi jogáról lemondani, reá koppant annak körme a nádpálczával, — szelidlen é megérsegen — nem tudjuk. — Az ellenel aztán visszavonult a vitától térről, hanem a törvény embereirehly válymodott annak elöntése végett hogy mi lehet ára annak az ó kormósnek? A törvény emberei végig forgatták a paragrafusokat s kimondták az ítéletet, hogy a kormósért urambátyám ülni fog három hónapig. — Most már miután három hó kerek számmal 90 napból áll, a törvény értelmében pedig minden napi fogság öt firtal váltható meg, — vilagos, hogy egy kormós nem kevesebb, mint 450 forintot ér. — Egyébirtant ezen úgy fellebbeztek, s kiváncsiak vagunk, ha vajon a felsőbb törvényszékek is ily magas árt szabnak-e a kormósnek: Ha igen, azt kell hinnünk, hogy e mulatságok kronika nem is nálunk történt, hanem a porcellántornyi városban.

(—) **Lesz-e jó farsang az idén?** Lesz bizony, hiszen a hazaságötések tudvalegely mindenkor az élelmiszerek ölecsőségával vagy drágaságával állanak arányban, már pedig most lehetőleg ölecső világban élünk, a kenyérek való mérsékelt áron kél, burgonyánk anyj termett, hogy az örögek sem kell, van sok szilviorum, van temérdek bor, (németül háznál több mint víz a kútbán) a napszám nem akvaritendó slyg biztos kilátásunk lehet az eddigi meoldó farsangok után, a családalkotások jóval nagyobb százalékára. — Most már János gazdouram sem mondhatja, a mit nem régiben mondott, midőn azt kértezték tőle, hogy miért nem adta férjhez egyik leányát sem, holott milyen derék legyek kértek? Hát azért, mert sem borom nem termett, sem pálinkám nincs, aztán csak nem vagyok bolond, hogy a pénzenl megvegy az italt a kézfőgóra, meg a lakodalomra! Várjanak, míg hó bor lesz!

(—) **Sajátosság idény.** — Egy mártir érik napjainkban a sajtóperék. Még megérjük, hogy a mamák sajtóperde fogják a boros fejt bál-tudósított, ki Szalmadi Libussát jelezte bálki-rádsól, — holott e bókot akár Daloska, akár Kacsuska, akár Báronyska urhölgyek százzor inkább megérdemelnek, s így a tudósító valódi kőszó fogható rágalmat követett el ellenük. A csizmadiki és suszterek szinte sajtóperet indíthatnak az újonddsz ellen, ki elég vakmerő volt azt írni a lapban, — hogy ók örülnek az ősi loeposó idősáknak. Jaj, mi-néknék szegény újonddszoknak és vidéki levelezőknek!

(—) **Miniszteri utasítás** folytán a pénzügyi közegek erősen utána látnak a csempészet gátolásának. Igen ajánlatos, hogy a dohánnyal annak idejében magukat mérleggye-gyel lássák el, mert könnyen igen drága lehet a magyar dohánj!

(—) **Általános a panasz** termelőinknél a burgonyanérő edények óriási nagysága miatt. Egy hatalmasan megrakott szekérről a leg telik négy köbönnyi mennyiség. Kiváncsiak vagunk réa, ha e vasszelészt meg fogja-e szüntetni az új metérszender?

(—) **Talan bizony** megváltult már december apó! Csak Ius, csak morog, még sem tud a sárnak parancsolni. „Aj vaj, milyen kár, — hogy ez a nagy sár, nem szilva lekvár!” — mondhatnók a genialis költővel. Bizony nem ártana már egy kis erős idő, majd talán a kézfőgók is elkezdődnek lánýok örömére, fiúk boldogságára! (Már meg van. Szedő.)

(—) **A finom szilviorum** kedvezet itókája a magyar embernek, hanem meg is kell szol-gálnia érte, míg hozzá juthat. Szilvája bőven termett ez évben, de hát a magyar alkotmá-yosság s mindenek felett a szabadelvűség azt hozza magával, hogy saját termelését saját szükségletére se idomíthassa szeszszé, s részben a földi gondviselés nem intézkedik a bőles és legelősebb paragrafusok értelmében. — Tehát legelőbe is be kell sétálnia Nyiregy-házra, vagy oda, hol adóhivatalt fekszik s a hivatalnál vagy kereskedőnél úgynevezett „ivé” váltánia; aztán hazajövéen, felkeresni az ille-tékes pénzügyi szakaszt, s a vásárolt itot utó-tételtétne a kifőzendő termék mennyiség-ével és minőségével; ekkor ismét megkeresni az adóhivatalt s ott a fozési illeltek befizet-nie. E tekervényes eljárás aztán szerencsésen bevezegve, hozzá kezdhet a szilviorum készítéséhez, s midőn a szilviorum immár üvegekbe szedve csabitó-szeven aranyik, s a gazda számításba veszi elvesztett idejét, fá-radságát, költségeit, a szeszegőtséret telt kiadásokat, azon meggyőződéssel foghat a szilviorum kóstolásához, hogy azt a néhány liter folyadékot épen két árán vásárolta meg. Ez is egyik neve az adófizetési képesség emelésének!!!

(—) **Alapos monteg.** Katonai bizottság vizsgálta közelebb Főth községben a lovakat, melyek alkalmas katonai szolgálatra. A többi közt egy pár atyafi „Szello” lova is tanglich-nak találtott. Nagyon elszomorítá ez a hímenberkület, kivált midőn azt is tudatták vele, hogy háboru esetén elviszik a lovat, ha csak valami elfogadható kifogása nincs. „De igen is van!” — kiáltott örövedve az

atyafi — mert a „Szello” egyetlen magzata egy özeveg kancának, s így nem hadkötés. Hogy aztán a vizsgáló bizottság elfogadja az alapos mehetséget? errol hllgat az „F. P.” mely e pikáns újdonságot e napokban közölte.

(—) **Rosid idők** értünk. Mint a lapokból olvassuk, napoként nagyobb mérvet őit a kivándorlás Magyarhonból Amérikába. Az igaz, hogy közelebbi években mindent elkö-vettek az illelők, hogy megzafolva legyen a hajdani hangzatos közmondás: „Magyar-országban kivül nincs élet, s ha van is, nem olyan élet!”

(—) **Gyakori jelenség** a képviselők, bizottsági tagok stb. tanácskozmányáiban, hogy olyanok döntenek a legfontosabb ügyek felett, kik a valódi tényállást vagy épen nem, vagy hézagosan ismerik, s így aztán igen természetesen lehető legfontosabb intézkedések lának napvilágot. — Közelebb az országzház adóhátrány ügyé tárgyalatván, a miniszter által jelezett nagy mennyiségű adó-hátrányt úgy szerepelt, mint biztos készpénz. A bogdányi kerület képviselője Vidovich Ferenc aztán felvilágosította a tudós doktorokat, hogy nagy része annak a hátránynak bevehetetlen, s így arra bízosan ne számí-tanak. Képzeljük a tudós doktorok meglep-tését a nyert felvilágosítás után!

(—) **Szegény Szabolcs megye!** Egy debreczeni lap ugyan izetlenkedik velünk, a miért a bizottsági gyűlésben a közigazgatási bizottság ellen Montecchi s Capuletti pártiak majdnem egyhangulag sikra szavoltak. Már becössáson meg az érdemes cikkirő mi nem vagyunk, de nem is lesznik soha úgy dressirozva, mint én akar-nak jlesni, hogy a hatalmasot még akkor is is-tenítsük, midőn igazainkat egy tollvonással akarta megsemmisíteni. — Azon pedig ne csodálkozzék, hogy itt jártában meg nem ettek a szabóságok, — nem szeretjük mi az izetlen „apri” keszeget!

(—) **Chinai udvarias.** Találkozik Peking-be egy arslán és egy delnő az útszán. „Ah! mily jó néz ki, mily bájos most kezdve agyali nagyság!” — „Tudja-e miért?” — „Valóban nem!” — „De még is, találja csak!” — „Az isteni Fő ra mondám, nem bírom kitáldálni!” — „No hát megugom. ... ma szilt tőket reggeliztem.” — „Oh boldog szilt tők, mely ily agyali ajakkal jöhethet örüklözésbe. — vajha én is szilt tők lehetnék!”

(—) **A Kállay család**, mint a lapokból értesülünk, a magyar nemzeti muzeumnak aján-dékotla levéltárt, mely hírszerint igen gazdag a történelmi műkészeiben. Fogadja a tisztelt család a mi szíves köszönetünket is eszép tetté-ért. Vajha nemes példáját más családok is követnék!

(—) **Egy cigány vajda temetése.** A napokban furcsa menet vona magára Temesvárotól a közfizyelmet. Ott óra tájba három kocs, melye két egész szeg cigány kísért, vonult végig a gyárvaros utczán. Az első kocsin hosszakká pléh láda volt, melyre hosszu nyelű réz fókos s egy kucma volt téve. A ládában Szigál Márko cigány vajda holtteste fektet, melyet a meghalt végkiávdának megfelelően Bolgarisba, Szerbiába szállítottak, a hol első neje van elte-metve. Szigáli volt, a mint mondják, az összes magyarországi cigányok legfőbb vajdája s most általánosn gyászolják őt hírei. Hólttestét kilencez cigány kíséri, s bizonyos állomásokon mindig változik a kíséret. Két óra pihéus után a furcsa vedégek eltávoztak Temesvárról.

(—) **A „Szekes-Fehérvár és vidéke” I.** hó 1-jén megjelent 96-ik számban a következő felhívás olvasható: „Mindazon tanítók szívesen felhívhatunk, kik valamely méltatlan serelem szenvednek, (bármely felekezethek legyenek is), — hogy ezen sereleiket legyenek szivesek saját jöblötkéért is e lap t. szerkesztőjének megküldeni. — ki is alulirottant ezt ke-gyely lesz elszállíttani. Hogy pedig megértésk a tisztelt tanító urak, — hogy ezt miért kérem, legyen elég erre néve azon kijelentésem, hogy szádekom már évek óta gyűjtött clyemű okmányokból egy „Tanító serelem” című — ha lehet, róprót szerkesztési, s óhajtandó lenne, mindjárt ideig sokkal szaporodhatik gyűjteményem. Csak arra figyelmeztetem a t. tanító urakat, hogy kiálított okmányaik mindig többek által legyenek aláírva; bár az is szivesen fogadtatik, csak saját nevében aláírtottan lesz ismegküldve. Az aláírók neve mindig megkímélve, vagy is említve nem lesznek. — Ura kérem a tisztelt tanító urakat, minden felekezeti különbség nélkül, hogy fenties okmá-nyiaikat a „Szekesfehérvár és Vidéke” t. szer-kesztőjének, nekem kézbesítés végett megküldeni sziveskedjenek.” S. R.

(—) **Az „Új idők”** kedvelt hetilap (divat-árazat) 49-ik száma ismét a következő va-gonotól tartalommal jelen meg: „Hogyan utaznak Dél-Afrikaiban”. S a mi Lajostól: „Nem ezt akartam én”... (eredeti költé-mény) B e n e d e k Aladártól; „Az első hó ünnepe” (Képpel), 7-től; „A d a c t a” (eredeti elbeszés), V a r g a J á n o s tól; „Ozi fűrés” (Lenau költeménye), A u c u t-ól; „Vig ének” (Fejz Lilla elbeszélése), B ü t t n e r Linától; „Egy ismeretlen párboszd” (Afred de Vigny után), „Vonások lord Byron életéből”, — k f től; „Irodalmi társadalm és művészeti hírek.” A boritekon: vidéki élet. — Hymen, — saktálny, — b e t ű r e j t v é n y (hármas jutalmakkal), szikrak, a szerkesztő nyilat vázszaí, vegyek. — Szerkeszti e csinos lapot Benedek Aladár. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, és negyedévre 2 frt

50 kr. Szerkesztői s kiadó hivatala: Budapest, öszutca 14. sz. földszint 1. ajtó.

— **Cseledei vigyázatlanság.** Kiszivároló ír-ják nekünk, hogy ott egy cseléd a multheti nagy szél alkalmával égomécsével az istállóba ment, melyről az istálló meggyulladt, s miután belőről lett a gyuladás, az öböl semmit meg-menteni nem lehetett. Csakis a kötelek elé-gése után és a tető leszakadása következté-ben menekülhettek a tűz közt a szerencsésen állatok, de annyira összszűlvé, hogy 2 telen, egy 10 már megdögölt, de a többi életben maradtakhoz sincsen remény, mert a bőr egészen összszült rajtuk.

Szerkesztői posta.

— Tiszteletteljesen kérjük t. munkatársainkat, miszerint lapunkba szánt cik-keiket a következő ünnep napok végett mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Közgazdaság.

— **Felhívás.**

Versenyezünk urak s gazdálátás azon a téren, mely még előttünk nyitva áll, — melyhez erőnköz mérvé talán hasznossal is nyulhatunk, — versenyezünk a gazdasági téren, — azon a pályán, hol a munka, szorgalom és kitartás biztos sikert ígér. — A politikai küzdelem hátlatán homokjain, — nehány kiaszott öreg viador ácsorog még a mult idők nagy eseményén álmódzva, — mig maholnap előttük is lezárul a sorompó, — a megye lé-telének napjai meg vannak számlálva, — gyetek a gazdasági térre, ott versenyezünk, — a munka, a verseny élet, — a tepszedés már maga a halál.

Alábbirt csekély Sima pusztai birtokán egy év óta maga gazdálkodik, — de a mellett — a már neki eddig német is szer-zett tokaji bortemelési foglalkozásával sem hagyott fel. — Birtoka viszonyához képest 10 kataszter holdon dohányt is termett, — azon hitben, hogy már legjobb rész besimi-tott s beesomozott dohánya igen kitűnő, — s távol azon hitől, hogy legkitűnőbb ver-senyre hly fel ezennel minden szabolcsme-gyei dohánytermelő gazdálatsát, — hogy a ki — legalább 10 mázsa állon és körön napisute szárazságot és kis választott dohányt mutat fel szzebbet a beváltásnál Nyiregyháza, mint alórtit, — annak ad versenydíjny 12 butella 36 frt értékű 1866-iki 4 puttonos fejedelmi tokaji bort, — ellenben a pályázatnál lemaradt gazdátárs fizet alábbirtunk bánatdíjban 36 frt értékű tiszta rozett 12 kőb. zabot. — Versenyezünk ott, s azzal a mivel bírnak, — a kitartás és küzdelem képe az életnek, — a bámsz hajhászó munkálatság, maga az ényészet.

Mezőfay László.

Nyirfalombok.

XXVIII.

(A kis mindéne panaszoknál. Az arany-paszamások sapka sem kivétel, Vasuti gyorsaság künn és benn. Vastag konduktorok. Miért kesnek meg a vonatok? A sötétség fényt gyulaszt. Valami Kulbachról. Modern erőteljes vizsga.)

„Szegény ember kívánásigat boldog isten birja.” — mondták hajdan apaink, és bölcsen mondták, mert csakugyan rakonczatlán és ki-állhatlan népség az a fránya proletárhád. Nem képpen ennek igényeit kielégíteni semminemű földi hatalom. Egyre dohog és berzenkedik tanító, pap, jegyző, bíró, csendbíztos, posta-mester, ügyvéd, orvos, gyógyszerész, polgár-mester, szolgabíró, tanfelügyelő, alispán, törvényszék, parlament, miniszterek és generalisok ellen. No de mindezzel hajgán! (a dolog ránk nem tartozik — mint a pater gardián mondja, aztán meg kisebb nagyobb mérvben meg is érdemlik a kárpiást) hanem, oh égrekiáltó hálatlanság! meg nekünk „vasutiaknak” sem akar békét hagyni, handabandávizán és vándakat emelvén ellentük uton utfélen, panaszönyben és hírlapok utján, alaposan ... azaz persze, hogy soha nem alaposan, hanem mindenkor merőben és a nevetésgy alaplatlanul.

Oh sapkánk sapkánk, rüplökerekek jelvény, arany paszamások sapkánk, hihetted volna-e valaha, hogy ennyi zaklatást kelljen szenvedned, — alulról, felülről, oldalról, elöl-ről, hátulról szenvedned?! De el a kislekkel paszszal! ... vegyük sorba és verjük le hatalmas érvekkel az ellenünk hangzó együgyű válpaszásokat.

Azt mondják önök, hogy a mi vonataink nagyon fontolva haladnak? Teringettt! hát még ez is baj? Gondoljanak csak a régi idők, midőn telvíz idején jó volt, ha a legjobb fogatón is Kiszivároló egy nap bevergődhettek Nyiregyháza, míg most kevesebb mint négy óra alatt tehetik meg ez utat. Az igaz, hogy a London és Petersboroug közötti 76¹/₂ angol mérföldnyit tért a Great-Northernpályá gyorsvonata másfél óra alatt futja be, tehát egy óra alatt 50¹/₂ angol mérföldet. — A Great-Westernpályá pedig 7¹/₂ mérföldet 87 percz alatt végez s így óránként 53¹/₂ mérföldet (Verkehrszeitung) ... de hát nekem siet-ném mi ilyen nagyon, hiszen ez által megha-zaldolnánk tősgyökeres közmondásunkat „lass-ján, tovább érsz” ... Aztán meg temér-dek előnye van a csendes haladásnak. Az utas

kényelmesen élvezheti a táj szépségeit, biztosítva van a kócsi kiközelítésnek veszélyétől egyfelől, és más részről a hírneves csillagász Tycho de Brahe ismeretes halálától... ha utalán a vaskályha csövétől tüzet kap a plafon, (mint anno 1873. Gógény és Pátróha körül) életveszély, sőt legkisebb sérülés nélkül menekülhet a kedélyesen gyalogoló vonatról... ügyes gavallér még szerelmes levelet is kézbesíthet a coupéban utazó kedvesnek, ki aztán visszajövet a választ hasonló uton cselhez juttathatja... B. orvos barátunk a ma-kacs fejfájásban szenvedő utast egy percz alatt meggyógyíthatja a „subcután” injectio segítségével... no meg a mi főfogó, ha valaki a „Tamás bátya kunyhója” szellemű írója szerint „olyan állapotban van, melyben az anyagi rész határozottan Nyiregyháza áll az értelmi felett.” — mire Nyiregyháziól Kisvárdára s anyival inkább Tuzséra ér, és megfordítva szinte, már akkora a szellem okvetlenül felülkerekedik az anyag lomhaságán, s oh mennyi perpatvar, mennyi zajos és csattanó dráma van az által megelőzve egyik másik család kebelében! Uraim! a mi csendes haladásunk az életbiztonság és házi béke tiszteltreméltó példiuma.

Hát ön tisztelt polgártárs mit beszél? Hogy a konduktorok némelyike nagyon vastag? Én teremtő! hát mit tehet róla szegény feje,

hogy a természet kitűnő étvágygal és külterjességi hajjammal ajándékozta meg? elég baj az neki, mert fizetése szűkebbre van mérve, semmint ily tekintélyes termet igényeinek megtehlésen. — Hogyan? hát nem így értelmezi ön a vastagságot? De hát miként? Hogy az utaközönség irányában vastagok, kiabálnak mint a drotos töl, figyelmeztetés helyett pokrócz modort használnak. — Uram! uram! ön téved, mert nálunk Ungvártól Nyiregyházig ilyesmik még nem történt és nem is fog történni, a mi kalauzant egytől egyig derék, udvarias emberek... Mit mond? Hogy nem is eről a vonatról beszél? No hát hallgasson el helytelen és alaptalan vádjaival!

Pontosi ur meg arról panaszkodik, hogy vonataink nem közlekednek szabályosan, és sokszor nem érkeznek meg a menetrendben kitűzött időre. Furcsa! Hát nem tudja ön! hogy ilyenkor a hófúvatagok akadályozzák a vonatot? igen amice! ezek az átkozott torlaszok, melyek néha még a mi hatalmas őri-sunkat a hőekét is lefűlelik, és a hátára fordítva teknoez számozandó tehetlenségére juttatják. Persze, most azt gondolja ön — látjuk a szeméből, — hogy nyárban nincs hófúvás, még is megkésnek a vonatok, — de hát uram! azért hogy önmékel meleg van, nem lehet azért hófúvás ott fen a hegyek közt, például Hosszuzemő és Máramaros sziget közt, mi?

Nem valami ritkaság a természetnek ilyen szélsőségekre esapongása, — olvashat róla, ha akar Humboldt Kozmográfiájában. — Aztán most itt országos vásár van, temérdek a passager (sok idő kell azoknak, míg jegyet váltanak!) amott a hid gyengékedésben szenved, vagy a tölts megújja a magasság dicsőségét (nem szabad ám ott gyorsan vágatni) néha a csatlakozásban álló vonat nem érkezik idejében (tehetünk mi róla) néha egy honatya, ex-cellentias ur, vagy igazgató tanácsos után kell várakozniuk (ez hazafini kötelességünk!)... Hát hallunk-e? Még azt meri ön állítani, hogy sokszor azért késik a vonat, mert a s—i főnök pipaszárít tisztítatta a gőzép egyik vékony csövével, — no már ez a legvastagabb rágalom, hiszen az ottani főnök nem is dohánzik (az előbbi főnök tett így — a pernahájdér! de hát minek ezt elismerni, bevallani! elég, ha mi tudjuk).

Hát magának ifju ur azzal a 27 krros bajazó sikkával a feje bubján, mi baja? Hogy az utasokat sokszor sötétségben hagyjuk s legfeljebb az első és második osztályban égnek a lámpák, hogy saját fűlével hallotta, hogy az öreg postavezető egész indignatíóval kiáltott ki egy este fűléjéből: „hat mar a világot senkinek se felgyújtja, hej?” — Neveltséges panasz!

Maga domine! azt sem éri fel ököllel, hogy mi, mint az állam által garantizott vasutársulat, az állam sorvadásos pénztárát kíméljük, midőn a világió szerekek takarékoskodunk! — De meg mennyire előnyös az a kedves felhagyó! Nem rontja a szemet, mint a lámpaláng lobogása, nem árulja az arezok kigyulását, a szemek villanszikkraít, a kezek delejes érzékűsését, a tapaszak (mint nem rég történt egy alagutban) egyik ajkáról a másikra vándorlását... nagyszerű eszméket kelt a lélekben, a kőltő itt találja fel a villámok utját, a bankár a mérész finansziális terveket, a bölcsész az sphaerák harmoniáját, s több mint valószínű, hogy Kaubach a genialis művész is egy sötét coupéban ülve s a rohogó vonat után demonlag bizarr alakokban kanyargó fűstfelhőkön elmerengve alkotta meg „Hunok harca” ezimű képeinek nagyszerű eszményét, — a minthogy mindezeket maga is ifju ur! tudhatná, hanem hát úgy látszik, hogy maga is azon „haza reményei” közé tartozik, kik a gyümölcskertben teszik le az „érettégi vizsgát”...

— z. y.

Felelős szerkesztő: LUKACS ÖDÖN.
Pénztárnok: VITÉZ MIHÁLY.

H I R D E T É S E K :

Neuschestrasse 20. sz. Borozló. Neuschestrasse 20.

Mindenféle állomást keresők
elhelyezést kapnak
bel- és külföldön úgy rögtön, mint később

A „NORDSTERN”
központi tudakozó intézetben
Borozlóban. (9—10)

Tudakozódhatni térti bélyeggel ellátott levélben.

Állomást adóknak szabad koszt.

Árlejtsési hirdetmény!

Alólírott kir. ügyészség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a felügyelete alatt álló helybeli központi fogház részére a jövő 1876-ik évben szükségesül világitó anyagok, ugymint kő- és virág-olaj, fagygyu gyertyával, továbbá házi mosó szappannal való ellátása, — ugyszintén az ugyanazon fogház összes feygenzei részére az előírt időben szükségéhez képest megkívántó s a börtön-orvos által megjelölendő kútból merítendő ital-veznek a fogház udvarára — naponta kétszer — leendő beszállíttatása és jelzett fogház udvarán időszakonként egybe gyűlendő szemétnék és ürítékeknek a városon kívüli kihordatása iránti vállalatra vonatkozólag az árlejtsés folyó 1875-dik évi december hó 17-én délelőtti 9 órakor a kir. ügyészség hivatalos helyiségében (az irodában) meg fog tartatni: miről az említett vállalatok teljesítésére vállalkozni szándékozők oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy a vállalatok mindegyikére csak is 100 — 100 frt biztosíték összegnek letétele mellett fogadtatik el árlejtső illetőleg vállalkozó s hogy írásbeli zárt ajánlatok csak is az árlejtsésre kitézött határ időig fogadtatnak el.

A vonatkozó feltételek a kir. ügyészség irodájában, a hivatalos időn belül, megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházán, 1875. évi november 25.

A kir. ügyészség.

Hirdetmény.

A kenecei reggélőg 1876. april 24-től számított három évre bérbérendása folyó évi november hó 7-kén meg nem történtét, e végett újabb haszáróul f. évi december 12-nek d. e. 10 órája tüzetik ki. — Kikáltsái ár 2000 forint, — a bérleti ohajtók 10 % bálnompenzzel jelennek meg, a feltételek addig is alólírottul bármikor megtekinthetők.

Krasznay Peter,
földesuri megbízott.

3—3

Óvszerek.
(Cordórok.)
Legfőbbm franczia guczmány, tuzasztja 1-től 4-ig.
Legbiztosabb óvszer
E m p e c h e u r
legjobb gúpcet az éjeli megmozgás megakadályozására használti utasítással darabja 2 frét kapható
ZIEBER JOURNAL Grázban.
Gummi-áruk kőbőlegességi raktár. (3—3)

Arverési hirdetés.

A kisvárdai 409-dik sz. telekjegyzőkönyvben foglalt udvar és kert, a rajta épült jökárban lévő 2 szoba, konyha, kamara, külön épületben lévő istálló s egy lakó szobát tartalmazó épületekkel alant írott tulajdonos által folyó 1875. évi decz. hó 19-kén d. u. 2 órakor a helyszínen Kisvárdán tartandó önkéntes árverésen el fog adatni.
Mire a venni szándékozők oly megjegyzéssel hívattak meg, hogy alólírott tulajdonos a feltételek szö. vagy írásbeli megkeresésre azonnal szívesen tudatandja.
Kelt Kisvárdán, 1875. decz. 3.

Pokoly Józsefné.

1—1

Hirdetés.

A felső szabolesi Tisza-szabályozó társulat decz. hó 19-kén délelőtti 11 órakor Kisvárdában a nagyvonalú termé- ben a 34 dik rita, szabályozási költség kivételére s csatornázási költségek tartozás fedezésére tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, melyre az érdekelteket, az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívja.

Gr. Lónyay Menyhért,

társulati elnök.

(1—2)

Legdivatosabb arany karpereczek, melltűk és fűbevalók.

LŐRINCZÁK LÁSZLÓ

arany- és ezüstművesnél Debreczenben

a közlegő karácsony- és újévi alkalmakra ajándéknak való ezélszerű

ékszerék

jétállás mellett jutányos árban kaphatók.

Vidékről levélbeni megrendelések — az összeg utánvétele mellett — a legpontosabban teljesítettek.

Üzletheiyiség: Széchenyiteutza, gr. I. dégenfeldház alatt.

Igen elegans brillant és drága köves gyűrűk.

Ézüst asztali kellékek.

Elegans emalírozott ékszerék.

Ujonnán érkezett áruczikkék

a 27 krajczáros

első bécsi

KARTONFESTŐ GYÁRI-RAKTÁRBAN.

Helyiség: a nagydebreczeni utczán levő Kerekréty-féle új házban.

Találhatók különféle czikkék, melyeknek minőség- és szilárdságáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 krajczával

válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Különös tudomásul

Legujabb Bécseblől érkezett legfinomabb divatosabb, ősi s egyéb kelméinket ajánlhatjuk.

Tessék meggyőződni személyesen.

Ez üzlet választékban még a bécsi bazárokat is túl haladja!

Szíves pártolást kérve, maradunk teljes tisztelettel.

bécsi első

kartonfestő gyári raktár

(37—?) Nyiregyházán, nagydebreczeni utca, Kerekréty-féle új házban.